

Максименко Олена Володимирівна
викладач педагогіки вищої категорії Комунального закладу
«Бахмутський педагогічний фаховий коледж»
Земська Олена Леонідівна
викладач педагогіки вищої категорії Комунального закладу
«Бахмутський педагогічний фаховий коледж»

ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ ТА НАПРЯМКИ ОНОВЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Проблеми сучасних викликів, а саме, воєнний стан, небезпека під час освітнього процесу, унеможлиблює очне навчання здобувачів освіти. Це зумовило перехід закладів фахової передвищої освіти на змішане навчання і дистанційне викладання освітніх компонентів, бо це стало єдиною доступною формою в системі освіти.

Актуальність питання полягає в тому, що під час дистанційного викладання освітнього компоненту «Педагогіка та основи педагогічної майстерності», який є одним з провідних у формуванні професійної компетенції майбутніх фахівців, з'явилися проблеми якості знань і встановлення зворотного зв'язку між викладачами й здобувачами освіти. Вченими встановлено, що освітнє середовище змінив швидкий технологічний прогрес, який вимагає інтеграції нових навчальних і комунікативних технологій. Але, саме дистанційна освіта розширює й оновлює роль викладача. Він повинен координувати пізнавальний процес, постійно вдосконалювати освітні компоненти, які викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій. Втілення в освітній процес інформаційних, цифрових технологій і поєднання традиційних методів навчання зі специфічними для дистанційної освіти і є питанням, на вирішення якого спрямована робота викладачів педагогічних наук у системі дистанційного і змішаного навчання КЗ «Бахмутський педагогічний фаховий коледж».

Позитивний вплив має правильно організована дистанційна освіта й на студента, підвищуючи його творчий та інтелектуальний потенціал за рахунок самоорганізації, прагнення до знань, уміння взаємодіяти з комп'ютерною технікою і самостійно приймати відповідальні рішення.

Щоб зрозуміти переваги й недоліки дистанційного викладання та розробити дієві шляхи організації дистанційного навчання була проведено діагностичне дослідження здобувачів освіти, яке містило такі ключові питання:

1. Які переваги дистанційного навчання ви для себе відмітили?
2. Які недоліки ви для себе можете виділити?
3. Які форми зворотного зв'язку ви вважаєте більш ефективними?

За результатами дослідження ми дізнались, що 76 % здобувачів відмітили як позитивне – можливість навчатися у будь-якому місці, 70% – навчання без відриву від основної діяльності; 40% назвали навчання у комфортних умовах і мобільність, також можливість навчатися у своєму темпі, 37% – дистанційна освіта дешевше і тільки 12% відповіли, що їх цікавить підвищення рівня своєї цифрової освіти.

Недоліками дистанційної освіти були названі неякісний інтернет-зв'язок – 32%, нестача практичних вмінь та навичок – 32%, необхідна сильна мотивація – 20%, проблема ідентифікації – 10%.

Надаючи відповіді на питання щодо форм зворотного зв'язку, здобувачі освіти виділили як основні такі: тести на освітніх платформах – 76%, створення презентацій – 55%, опитувальник Google-форма – 55%, виконання творчих завдань – 55, особистий досвід – 25%, створення відеоматеріалів – 22%, усне опитування – 12%.

За результатами дослідження з'ясовано, що пріоритетами у дистанційному навчанні сучасних здобувачів освіти є комфортність, мобільність, дешевизна. Студенти разом з тим показали у відповідях нестачу практичних вмінь і навичок роботи з цифровими технологіями, нестійку мотивацію до навчання та легкість роботи з вже знайомими засобами

зворотного зв'язку. Також, слід зазначити, що різні вікові психологічні особливості студентів створюють передумови необхідності живого спілкування з викладачем і здійснення ним заохочувальних та каральних функцій по відношенню до студента особисто.

Перед нами, викладачами, постало завдання: висока мотивація студентів до засвоєння педагогічної науки, підготовка занять, які студентам не просто цікаво відвідувати, а які стануть для них захоплюючими, створення атмосфери присутності студентів на заняттях засобами ІТ-технологій. Пройшовши курси підвищення кваліфікації з цифрової педагогіки, зробили висновок:

- 1) методи викладання й навчання повинні відповідати новим потребам студентів і суспільства;
- 2) інноваційні методики навчання означають цілеспрямоване використання цифрових інструментів і ресурсів;
- 3) необхідно врахувати особливості студентів під час навчання.

Таким чином, був розроблений алгоритм діяльності викладачів педагогіки й основ педагогічної майстерності, який складався з наступних компонентів:

- планування навчання на основі точного визначення матеріалу для онлайн занять, навчальних тем, за якими здобувач освіти може самостійно знайти матеріал в Інтернеті, теми самостійного вивчення, виконання творчих робіт;
- поєднання синхронного й асинхронного викладання;
- наскрізне застосування інформаційно-цифрових технологій в освітньому процесі;
- визначення додатків, які допоможуть встановити оперативний зворотній зв'язок, дадуть можливість взаємодіяти зі здобувачами освіти.

Визначили, що вирішити проблему підвищення якості знань нам допоможуть такі напрями в роботі:

- комунікативний простір;

- універсальний дизайн навчання;
- стосунки між викладачам і студентами;
- управління аудиторією.

Планування навчання почалось з перегляду і корекції Силабуса та Освітньо-професійної програми освітнього компонента «Педагогіка та основи педагогічної майстерності», в яких чітко визначені теми для проведення занять онлайн у синхронному режимі. Наданий перелік рефератів, доповідей, матеріали для яких студенти мають змогу шукати в мережі Інтернет. Окремо зазначені теми для створення презентацій, творчих завдань студентами за допомогою цифрових технологій.

Дистанційне навчання здійснюється на платформі Google Classroom. Легке налаштування та самостійне приєднання студентів за кодом надало можливість завдяки цій системі управління навчанням централізовано розміщувати навчальні матеріали, надавати завдання і проводити оцінювання. Відеоконференції завдяки інструменту Google Meet, надають можливість безпосереднього спілкування, показу навчальних презентацій і відео. Зворотній зв'язок забезпечений спілкуванням між викладачем та студентами в чаті. Це дає змогу відстежувати прогрес у навчанні.

Заняття на платформі Google Classroom проходять у синхронному режимі. Разом з тим, нами використовується асинхронне викладання, яке передбачає, що студенти навчаються у власному темпі та в різний час. Це дуже важливо для тих здобувачів освіти, які працевлаштовані і знаходяться на індивідуальному графіку навчання. На YouTube – каналі створений контент, де розміщені відео лекції, які є структурованими, мають чіткі ключові моменти, та не перевантажені зайвою інформацією. Студенти мають у вільному доступі відео лекції з розділів «Історія педагогіки», «Дидактика», «Контроль і оцінка знань», «Теорія виховання», «Виховання дітей раннього віку», з тем фізичного, морального, розумового, естетичного виховання дошкільників, з теми «Гра», «Робота закладів освіти з сім'єю» та ін. Разом з тим, на заняттях з педагогіки вчимо студентів самостійно створювати

відеозаняття для використання в роботі з дошкільниками і школярами на педагогічній практиці. Найкращі роботи студентів виставляємо у особистому блозі на освітній платформі «Всеосвіта».

Наскрізне застосування інформаційно–цифрових технологій в освітньому процесі сприяє підвищенню знань студентів під час дистанційного навчання. Серед них особливе місце займають гейміфіковані технології. Використання ігрових елементів і механік у неігровому навчальному контексті значно підвищило інтерес та мотивацію студентів до предмету вивчення та, як наслідок, покращило засвоєння знань студентами. При викладанні педагогіки та основ педагогічної майстерності користуємось LearningApps.org, сервісом для створення різноманітних інтерактивних вправ. Так, з тем «Естетичне виховання», «Види і системи навчання», «Моральне виховання», «Дидактика» розроблені ігри на відповідність, пазли, завдання. Використання гейміфікованих технологій стимулює студентів докладати більше зусиль, дає змогу підвищувати статус студента серед одногрупників, отримувати бали й віртуальні нагороди. При цьому відбувається миттєвий зворотний зв'язок: ігри часто передбачають негайний відгук на дії гравця, одразу показуються правильні та неправильні відповіді, допомагаючи студентам краще зрозуміти свої помилки.

При вивченні освітнього компоненту «Педагогіка та основи педагогічної майстерності» використовуються інформаційні технології, що значно покращують якість дистанційного навчання та сприяють глибшому засвоєнню знань, як то Інтерактивні онлайн-дошки: сервіс Jamboard дозволяє спільно працювати над кольоровими схемами для дошкільників, мнемо таблицями, символічною синектикою для занять з дітьми. Завдяки Jamboard проводимо брейнштурми й візуалізуємо ідеї в режимі реального часу, що сприяє активній участі студентів.

Активно використовуємо хмарні сервіси для спільної роботи зі здобувачами освіти: Google Workspace (Google Docs, Sheets, Slides) та Microsoft Office 365 (Word, Excel, PowerPoint Online): спільно створюємо,

редагуємо документи, презентації, таблиці, що розвиває навички співпраці та обміну знаннями. Практично кожне заняття з освітнього компоненту містить мультимедійні навчальні матеріали: відео, аудіо, анімації, інтерактивні презентації, що сприяє кращому розумінню складних концепцій. Покращенню зворотного зв'язку нам допомагають Платформи для обміну знаннями та дискусій: форуми, чати, соціальні мережі, де створюємо навчальні спільноти, де студенти можуть обмінюватися ідеями, ставити запитання та допомагати один одному. На платформі «Всеосвіта» створюємо різноманітні тести для онлайн-тестування й оцінювання, що дозволяє оперативно оцінювати рівень знань студентів.

Таким чином, проведений наприкінці навчального року моніторинг результатів навчання здобувачів освіти показав значно кращі результати. Це підтверджує нашу думку, що правильно спланована і організована дистанційна освіта і є тією необхідністю, яка допоможе майбутнім спеціалістам у формуванні професійних знань, а використання цифрових інструментів та комунікацій у цифровому середовищі зробить її захоплюючою й дає можливість підвищити вмотивованість і рівень знань здобувачів освіти.

Література

1. Дистанційне навчання в системі професійно-технічної освіти : монографія /авт. кол. В.В. Ягупов, Л.М. Петренко, С.Г. Кравець та ін. / За наук. ред. В.В. Ягупова. Житомир: «Полісся», 2019. – 234с.

2. В. Лебедик, В.Ю. Стрельников, М.В. Стрельников. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін. Навч.-метод. посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації пед. працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Полтава: АСМІ, 2020. 303 с.